

אוניברסיטת בר-אילן

המחלקה לכלכלה

מבוא לכלכלה-מיקרו 07 – 05 – 03 – 01 – 101 – 66

שנה"ל תשע"ד, סמסטר א', מועד ב' - 18.02.2014

ד"ר ש. גולדנר, ד"ר ר. בן ישר, ד"ר ז. הלמן

משך הבחינה: שעתיים וחצי

ועדת משמעת מזהירה

נבחן שיימצאו ברשותו חומרי עזר אסורים או ייתפס בהעתקה ייענש בחומרה עד כדי הרחקתו מהאוניברסיטה. אסור בתכלית האיסור להוציא את השאלון מחוץ לחדר הבחינה, להעתיקו, ולצלמו. נגד העובר על הוראה זו תוגש תלונה לוועדת משמעת. על פי הוראות הרקטור היציאה לשירותים אסורה. קיבלת שאלון, חובה עליך להיבחן להמתין חצי שעה. אסור לשוחח במהלך הבחינה. נא להישמע להוראות המשגיח/ת. הנני מצהיר בזאת כי קראתי והבנתי את ההוראות הנ"ל וכי אין ברשותי כל חומר עזר האסור לשימוש.

חתימה:

ת"ז:

הנחיות :

במבחן 20 שאלות. יש לענות על כל השאלות. בחר את התשובה הנכונה ביותר וסמן אותה על גבי הטופס המצורף. בתשובותיך התבסס על ההנחות הבאות (אלא אם כן נאמר אחרת): עקומות התמורה הן קמורות (קעורות לראשית) והן רציפות וגזירות. לכל גורם ייצור יש תפוקה שולית חיובית ופוחתת בקטע הרלבנטי. הפירמות מייצרות באמצעות גורם ייצור אחד קבוע וגורם ייצור אחד משתנה. עקומות ההיצע לכל המוצרים ולכל גורמי הייצור עולות משמאל לימין. עקומות הביקוש לכל המוצרים ולכל גורמי הייצור יורדות משמאל לימין. בכל השווקים שוררת תחרות משוכללת. המשק הוא קטן בשוק העולמי והוא יכול לקנות או למכור כל כמות שירצה במחיר העולמי הקבוע. גמישות הביקוש נמדדת בערכה המוחלט. רווח מוגדר בתור פדיון בניכוי כל ההוצאות

ב ה צ ל ח ה !

שאלה מספר 1

מוצר X מיוצר בשוק של תחרות משוכללת וידוע כי גמישות ההכנסה של הביקוש ל- X שווה 2. אם בשל עליה במס ההכנסה שגובה הממשלה תרד הכנסת הצרכנים ב 10%, נוכל לצפות כי בשווי המשקל החדש (בהשוואה לשווי המשקל הראשוני)

1. כמות שווי המשקל של X תרד בהכרח בפחות ב 20%
2. כמות שווי המשקל של X תרד ב 20%
3. הוצאות הצרכנים על המוצר תרדנה ב 10%
4. בהכרח כמות שווי המשקל של X תרד, אך לא ידוע אם ב 20% או בפחות מ- 20% או ביותר מ 20%
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 2

במשק סגור בו מתקיימת תחרות משוכללת, נמצא שוק הפרחים בשווי משקל במחיר P . המדינה מעוניינת להבטיח למגדלים מחיר הגבוה מ- P . לשם כך הוצעו 2 הצעות: הענקת סובסידיה שתבטיח את המחיר הרצוי או קביעת מחיר מינימום ורכישת עודף ההיצע ע"י הממשלה. ידוע כי גמישות הביקוש לפרחים היא יחידתית. לפיכך:

1. הוצאות הממשלה יהיו זהות בכל אחת מן ההצעות
2. לא ניתן לדעת באיזה מההצעות הוצאות הממשלה תהיינה גדולות יותר
3. הוצאות הממשלה יהיו גדולות יותר במקרה של סובסידיה
4. הוצאות הממשלה יהיו גדולות יותר במקרה של רכישת עודף ההיצע וקביעת מחיר מקסימום
5. אף תשובה לא נכונה

שאלה מספר 3

הממשלה העניקה סובסידיה למוצר X בסכום קבוע לכל יחידה מיוצרת. במקביל עלתה הכנסתם של הצרכים. **טענה א'**: אם X מוצר נחות לא ניתן לדעת מה יקרה למחיר ליצרן ולכמות המיוצרת אך המחיר לצרכן ירד בוודאות. **טענה ב'**: אם X הוא מוצר נורמלי מחירו לצרכן ירד, המחיר ליצרן יעלה והכמות המיוצרת תגדל. **טענה ג'**: אם X ניטרלי מחירו לצרכן ירד, המחיר ליצרן יעלה והכמות המיוצרת תגדל.

1. רק טענות א' ו-ג' נכונות
2. כל הטענות נכונות
3. כל הטענות אינן נכונות
4. רק טענות א' ו-ב' נכונות
5. רק טענות ב' ו-ג' נכונות

שאלה מספר 4

בעיקבות הגידול בגרעון הממשלה החליטה הממשלה להעלות את מס ערך מוסף באחוז. ניתן להסיק ש-
 1. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר נטל היצרן יהיה גבוה יותר
 2. המחיר לצרכן יעלה באחוז
 3. נטל הצרכן יהיה גבוה מנטל היצרן
 4. ככל שעקומת הביקוש יותר גמישה כך הנטל על הצרכנים יהיה גדול יותר.
 5. כל התשובות האחרות שגויות

שאלה מספר 5

הנח שמשק מסוים יכול ליצר טרקטורונים ואופנועים בעזרת גורמי היצור שברשותו. להלן הצרופים השונים של טרקטורונים ואופנועים שאפשר ליצר כל חודש.

כמות הטרקטורים	0	300	500	600	650	670
כמות האופנועים	1500	1400	1200	900	500	0

מנתונים אלו אפשר להסיק ש:

1. תשובות [2] ו-[3] נכונות
2. העלות האלטרנטיבית הממוצעת של יצור 650 טרקטורונים כל חודש היא 1.538 אופנועים
3. העלות האלטרנטיבית השולית של יצור 500 טרקטורונים היא 1 אופנוע.
4. העלות השולית של יצור 1500 אופנועים היא בקירוב 0.333
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 6

מחיר מוצר מסוים ירד ב-10% וכתוצאה מכך גדל הפדיון ב-2% בלבד. אלו מהשינויים הבאים יכול להביא לכך:

1. שיפור טכנולוגי בייצור המוצר
2. עליה בהכנסת הצרכנים אם ידוע שהמוצר נורמלי
3. עליה בהכנסת הצרכנים אם ידוע שהמוצר נחות
4. עליה במחיר מוצר משלים
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 7

נתונים שני מוצרים: X ו- Y . למוצר X עקומות ביקוש והיצע רגילות. למוצר Y עקומת היצע קשיחה לחלוטין ועקומת ביקוש רגילה. ידוע כי הכנסת הצרכנים עלתה וכתוצאה מכך עלו הן הכמות הנצרכת והן המחיר של מוצר X וירד מחיר Y . איזו מהאפשרויות הבאות מתאימה לתיאור העובדות שלעיל?

1. X מוצר נורמלי, Y מוצר ניטרלי, X ו- Y מוצרים תחליפיים
2. X מוצר נחות, Y מוצר נורמלי, X ו- Y בלתי תלויים (אדישים)
3. X מוצר ניטרלי, Y נחות והמוצרים משלימים
4. ישנה יותר מתשובה אחת נכונה
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 8

איזה מבין ההיגדים נכון?

1. בנקודה מסוימת על עקומת התמורה גורם יצור אחד לפחות חייב להמצא בתעסוקה מלאה, אבל יתכן כי ישנם גורמי יצור בלתי מועסקים
2. אם קיימת נקודה שבה כל גורמי היצור מועסקים תהיה נקודה זאת עדיפה על נקודות אחרות על פני עקומת התמורה
3. כל נקודה על עקומת התמורה יעילה ולכן כל גורמי היצור מועסקים בה
4. אם כל גורמי היצור במשק מועסקים, עקומת התמורה חייבת להיות קעורה לראשית הצירים
5. יש יותר מתשובה אחת נכונה

שאלה מספר 9

תאזנה ימינה ולמעלה של עקומת הביקוש למחברות עשויה להתרחש בעקבות:

1. ירידה בהכנסתו של הצרכן, אם מחברות הן מצרך נחות
2. ירידה במחיר השוק של מחברות
3. עליה במחיר השוק של מצרך אחר, שמחברות הן מצרך משלים לו
4. ירידה במחיר השוק של מצרך אחר, שמחברות הן מצרך בלתי תלוי לו
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 10

למוצר X עקומת ביקוש בעלת גמישות יחידתית. בכל נקודה. ממחקרים שפורסמו לאחרונה מתברר כי מוצר X מפיץ קרינה המסכנת את המשתמשים בו. מאחר וצרכני X הם רציונליים, ירד הביקוש למוצר X באופן שעבור כל כמות מוכנים הצרכנים לשלם עכשיו רק את מחצית המחיר שהיו מוכנים לשלם עד כה. כתוצאה משינוי זה עקומת הביקוש החדשה ל X תהיה

1. בעלת גמישות יחידתית בכל נקודה
2. בעלת גמישות קטנה מיחידתית לכל ארכה
3. בעלת גמישות גדולה מיחידתית לכל אורכה
4. בעלת גמישות גדולה מיחידתית במחירים הגבוהים ובעלת גמישות קטנה מיחידתית במחירים הנמוכים
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 11

בחוף הים בהרצליה מוכרים בקיץ שלגונים לרוחצים בים. ידוע כי הצרכנים מוכנים להוציא לרכישת שלגונים 1,000 שקלים ביום ללא קשר למחיר. אין אפשרות לאחסן את השלגונים לאחר שכבר הובאו לחוף. הניחו כי לחוף הובאו 100 שלגונים. בתנאים אלה:

1. תשובות [2] ו- [3] נכונות.
2. מחיר שלגון יהיה 10 שקלים.
3. גמישות הכמות המבוקשת של שלגונים ביחס למחיר שווה ל-1 (בערך מוחלט).
4. גמישות הכמות המבוקשת של שלגונים ביחס למחיר שווה ל-0.
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה מספר 12

על מוצר שהביקוש אליו קשיח לחלוטין (גמישות הביקוש שווה ל-0) הוטל מס קבוע לכל יחידה מיוצרת. לפיכך:

1. רווחי היצרנים יישארו ללא שינוי שכן הצרכנים ישאו בכל נטל המס.
2. רווחי היצרנים ירדו.
3. המחיר לצרכן יישאר ללא שינוי.
4. תקבולי הממשלה יהיו נמוכים יותר מאשר במצב בו עקומת הביקוש הייתה יורדת משמאל לימין.
5. התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה מספר 13

הנח שיצרן משתמש בטכנולוגיה שבה התפוקה שולית עולה ולאחר מכן פוחדת:

- I. אם העלות השולית (MC) במגמת עליה, גם העלות המשתנה הממוצעת (AVC) במגמת עליה.
- II. אם העלות הכוללת הממוצעת (ATC) במגמת ירידה, גם העלות המשתנה הממוצעת במגמת ירידה.
- III. אם העלות הכוללת הממוצעת (ATC) במגמת עליה אז גם העלות המשתנה הממוצעת (AVC) במגמת עליה.
- IV. עקומת ההיצע היא רק חלק מהחלק העולה של עקומת העלות השולית.

1. רק טענות III ו- IV נכונות
2. רק טענות II ו- III נכונות.
3. רק טענות I ו- III נכונות.
4. רק טענה IV נכונה.
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה מספר 14

הממשלה מעוניינת להבטיח מחיר מינימום ליצרני המלפפונים, הגבוה ב-30% ממחיר שיווי המשקל, ושוקלת קניית עודפים או קביעת מכסות ייצור. מכאן נסיק:

1. הצרכנים יהיו אדישים בין השיטות, היצרנים יעדיפו את שיטת קניית העודפים.
2. רווחי היצרנים גבוהים יותר בשיטת מכסת ייצור.
3. הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטת קניית עודפים.
4. הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטת מכסת ייצור.
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה מספר 15

במשק המייצר X ו- Y בעל עקומת תמורה קמורה חל שיפור טכנולוגי המאפשר להגדיל ייצור X ב-20% לכל Y נתון. ידוע כי המשק מעוניין לייצר כמות קבועה מ- X בכל מצב. לפיכך, העלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור X לאחר השינויים:

1. קטנה ביותר מ-20%
2. קטנה בפחות מ-20%
3. קטנה, אך לא ניתן לדעת בכמה
4. כל התשובות האחרות אינן נכונות
5. לא השתנתה

שאלה מספר 16

פירמה מייצרת באמצעות עובדים בלבד בתנאי תפוקה שולית פוחתת. בעקבות שיפור טכנולוגי הוכפלה תפוקת הפירמה לכל כמות של עובדים.

1. כל התשובות האחרות לא נכונות
2. אם מחיר המוצר ירד ב-50% ושכר העבודה ירד ב-50% תפוקת הפירמה לא תשתנה
3. אם מחיר המוצר ירד ב-25% ושכר העבודה ירד ב-25% תפוקת הפירמה תגדל פי 2
4. אם מחיר המוצר ירד ב-50% ושכר העבודה לא ישתנה תפוקת הפירמה לא תשתנה
5. אם שכר העבודה יגדל פי 2 ומחיר המוצר לא ישתנה תפוקת הפירמה לא תשתנה

שאלה מספר 17

לייצור יחידת X דרושים 1 פועל ו-2 מכונות. לייצור יחידת Y דרושים 2 פועלים ומכונה אחת. במשק 600 פועלים ו-600 מכונות. ידוע כי הצרכנים במשק מעוניינים לצרוך תמיד 2 יחידות Y יחד עם יחידה אחת של X .

1. המשק חייב לייצר 120 יחידות X ו-240 יחידות Y וההוצאה השולית אלטרנטיבית לייצור Y היא 2 יחידות X
2. המשק חייב לייצר 120 יחידות X ו-240 יחידות Y וההוצאה השולית אלטרנטיבית לייצור Y היא חצי יחידת X
3. הנקודה היחידה בה לא קיים בזבוז היא הצירוף של 200 יחידות X ו-200 יחידות Y
4. במגבלות הקיימות של פונקציית הייצור וכמות גורמי הייצור לא ניתן למצוא נקודה שתקיים את הצירוף המועדף על ידי הצרכנים במשק
5. כל התשובות האחרות אינן נכונות

שאלה מספר 18

פירמה הפועלת בתחרות משוכללת מצויה במכסימום רווח וידוע כי בנקודת האופטימום יש לה רווח חיובי. מכך נובע כי התפוקה השולית של גורם הייצור המשתנה:

1. כל התשובות האחרות אינן נכונות
2. (א) בהכרח תרד אם ירד מחיר המוצר כתוצאה מגידול בביקוש למוצר
3. תשובות א' ו-ב' נכונות
4. (ב) היא בהכרח שווה לתפוקה הממוצעת של גורם ייצור זה
5. תלויה אך ורק בכמותו של גורם הייצור המשתנה ולא בכמותו של גורם הייצור הקבוע

שאלה מספר 19

משק מייצר שני מוצרים: מכוניות ומזון. עקומת התמורה של המשק רגילה ולא ליניארית. השנה קיבל המשק מתנה ממדינה שכנה: 10 מכוניות ו-10 יחידות מזון.

1. גבול אפשרויות הצריכה של המשק ינוע למעלה וימינה ולא תיגע בצירים
2. גבול אפשרויות הצריכה של המשק יתחיל בנקודה גבוהה יותר הן על ציר ה- X והן על ציר ה- Y , בתוספת 10 יחידות על כל ציר
3. גבול אפשרויות הצריכה של המשק ייגע בעקומת התמורה במספר נקודות
4. כל התשובות האחרות אינן נכונות
5. עקומת התמורה של המשק תנוע למעלה וימינה ולא תיגע בצירים

שאלה מספר 20

עודף הצרכן הוא הפער שבין

1. הסכום המירבי שמוכן הצרכן להוציא על רכישת כמות נתונה ממצרך כלשהו לבין הסכום שהוא מוציא בפועל
2. תשובות [3] ו- [4] נכונות
3. הסכום המירבי שמוציא הצרכן על רכישת כמות נתונה ממצרך כלשהו לבין הסכום המירבי שהיה מוציא על רכישת כמות קטנה יותר ממנו
4. הסכום המירבי שמוכן הצרכן להוציא על רכישת כמות נתונה ממצרך כלשהו לבין הסכום המירבי שהיה מוכן להוציא על רכישת כמות קטנה יותר ממנו
5. כל התשובות האחרות לא נכונות